

ACCÉS, CONDICIONS D'APRENTATGE,
EXPECTATIVES I RETORNS
DELS ESTUDIS UNIVERSITARIS

Qui és i com viu l'estudiantat universitari avui?

L'EQUITAT I LA DIVERSITAT A LA UNIVERSITAT

Elena Sintes, directora científica i executiva del projecte

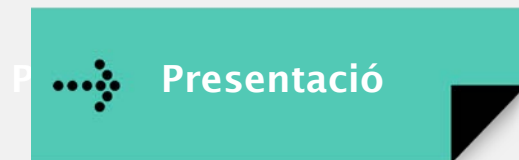
Amb la col·laboració de

L'enquesta

**Enquesta en línia realitzada l'any 2015
a 20.512 estudiants
de 1r cicle i de 2n cicle
de 19 universitats de la Xarxa Vives**

Resultats principals

Ser estudiant universitari avui
Resultats de l'enquesta Via Universitària

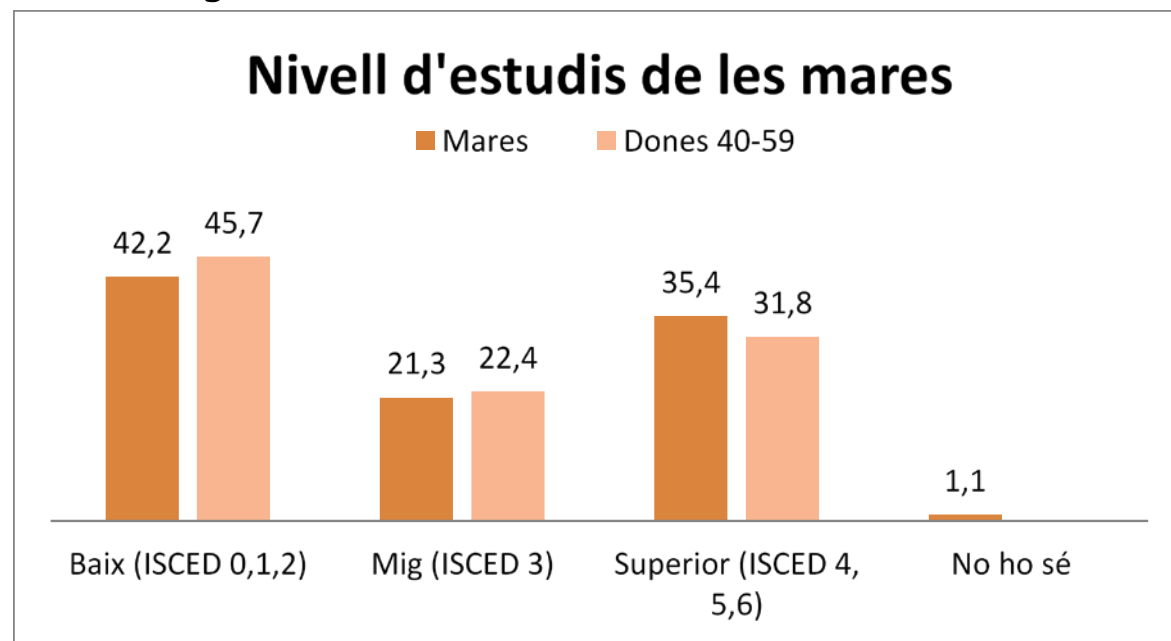
Xarxa Vives
d'universitats

FUNDACIÓ
JAUME
BOFILL
Jaume Bofill

1. La universitat és cada cop més equitativa però encara té molt recorregut per aconseguir la igualtat

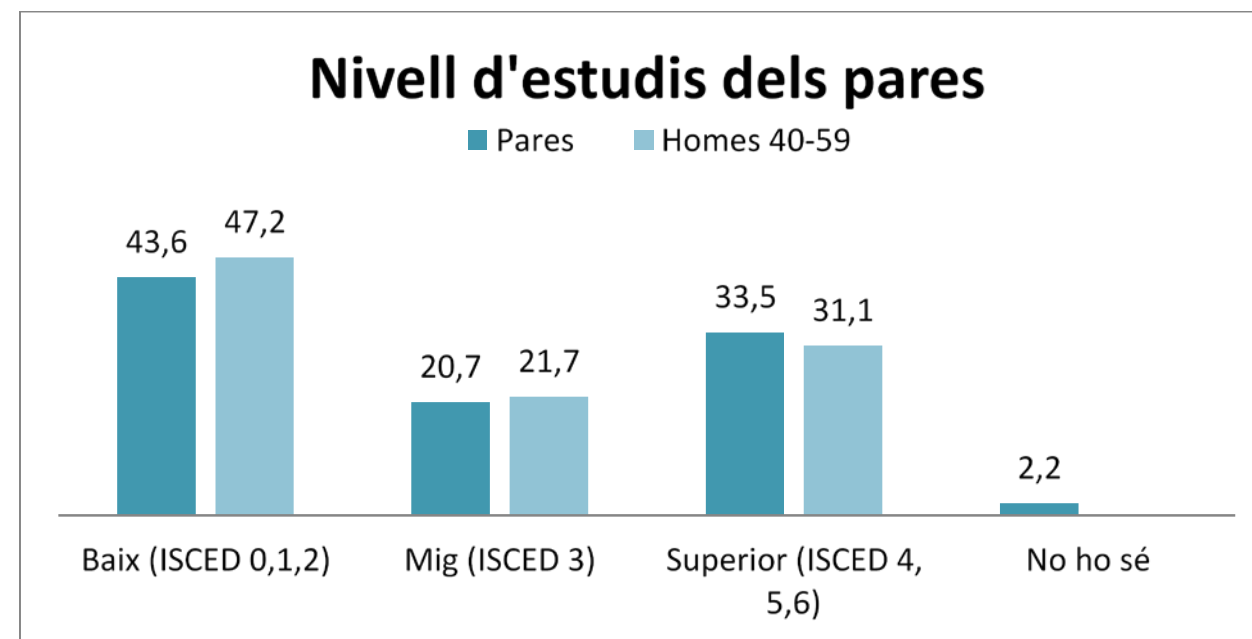
La universitat ha generat mobilitat social ascendent, ja que més del 40% dels estudiants universitaris provenen de llars en les que el pare i la mare tenen un nivell d'estudis baix

Gràfic 11.7: Nivell d'estudis més alt assolit per les mares dels estudiants i el de les dones de la seva generació

Font: Elaboració pròpia
Base: Total respostes recollides (n = 20512)

Gràfic 11.7: Nivell d'estudis més alt assolit per els pares dels estudiants i el dels homes de la seva generació

Font: Elaboració pròpia
Base: Total respostes recollides (n = 20512)

Però si mirem el nivell d'ocupació dels progenitors, l'estudiantat amb mares amb nivell d'ocupació baix tenen menys presència de la que tenen a la societat, mentre que els fills i filles de pares amb ocupacions de nivell alt estan sobre representats

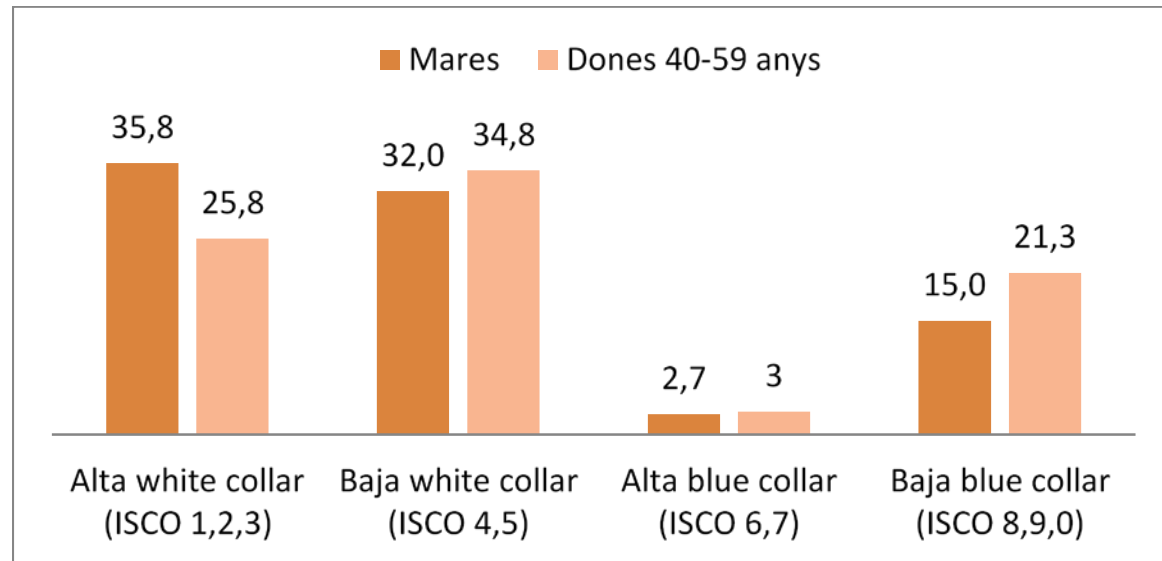
Índexs d'educació i ocupació de progenitors d'estudiants universitaris

	Valor
Índex d'educació alta pares	1,0
Índex d'educació baixa pares	0,9
Índex d'educació alta mares	1,1
Índex d'educació baixa mares	0,9
Índex d'ocupació alta White collar pares	1,7
Índex d'ocupació baixa Blue collar pares	1
Índex d'ocupació alta White collar mares	1,3
Índex d'ocupació baixa Blue collar mares	0,7

Font: elaboració pròpia, dades de Via Universitària

El 36% de les mares i el 49% dels pares dels estudiants tenen ocupacions de nivell alt, mentre que en el conjunt de la població aquest percentatge de nivell professional és clarament inferior, el 26% en el cas d'elles i el 27,7% en el d'ells

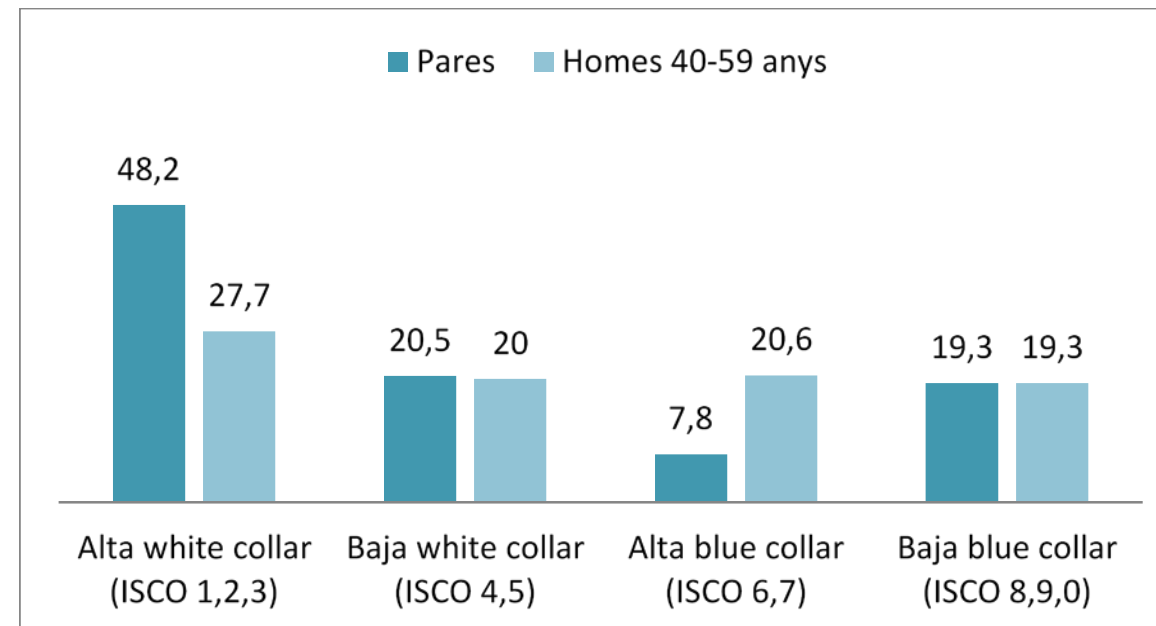
Gràfic 11.10: Ocupació de les mares dels estudiants i de les dones de la seva generació

Font: Elaboració pròpia

Base: Total respostes recollides (n= 18915)

Gràfic 11.11: Ocupació dels pares dels estudiants i dels homes de la seva generació

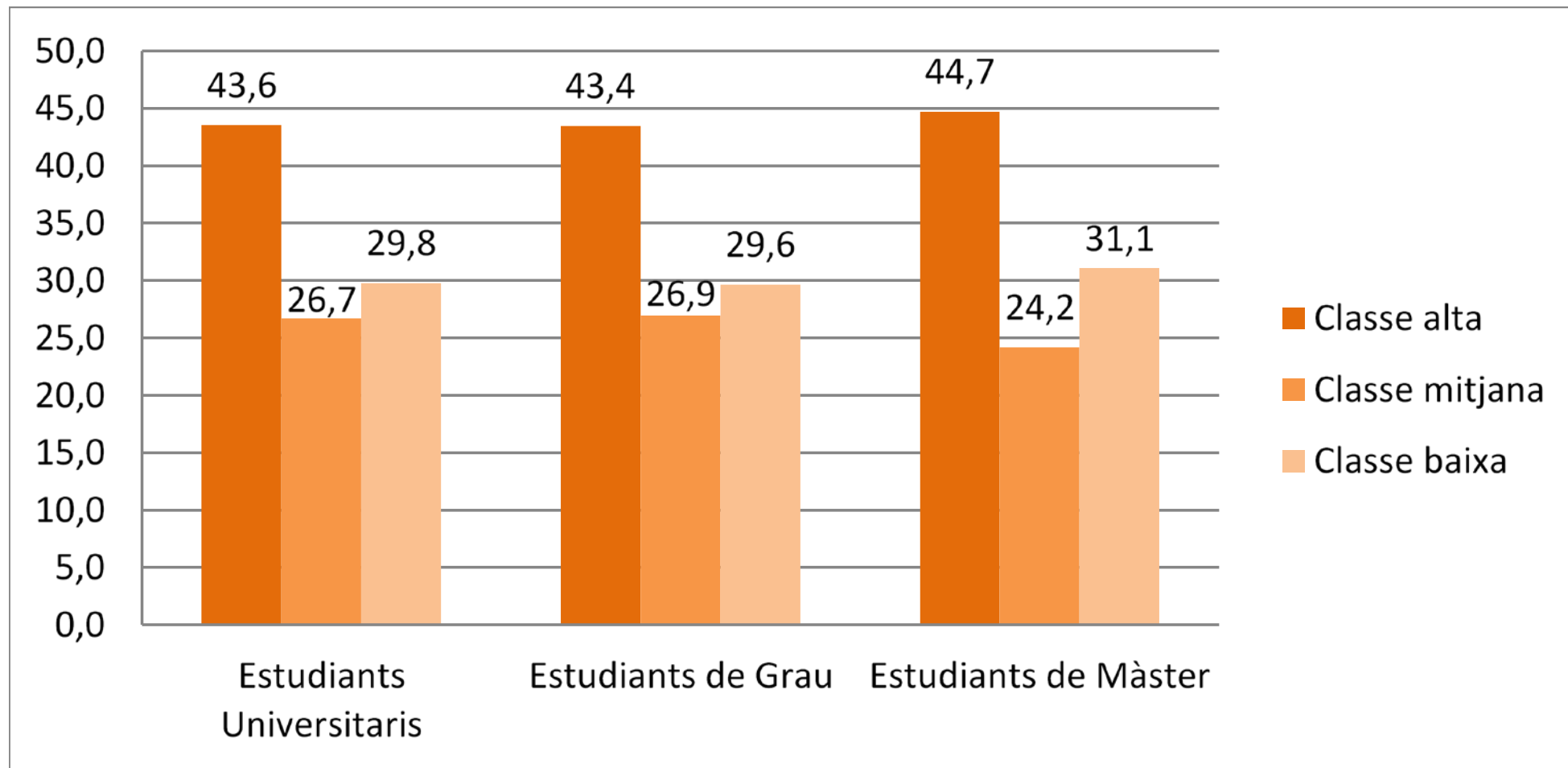

Font: Elaboració pròpia

Base: Total respostes recollides (n= 17882)

La classe social predominant a la universitat és la classe alta, amb un 43,4% en el cas dels graus i un 44,7% en els màsters

Gràfic 11.13: Percentatge d'alumnes universitaris segons classe social i cicle

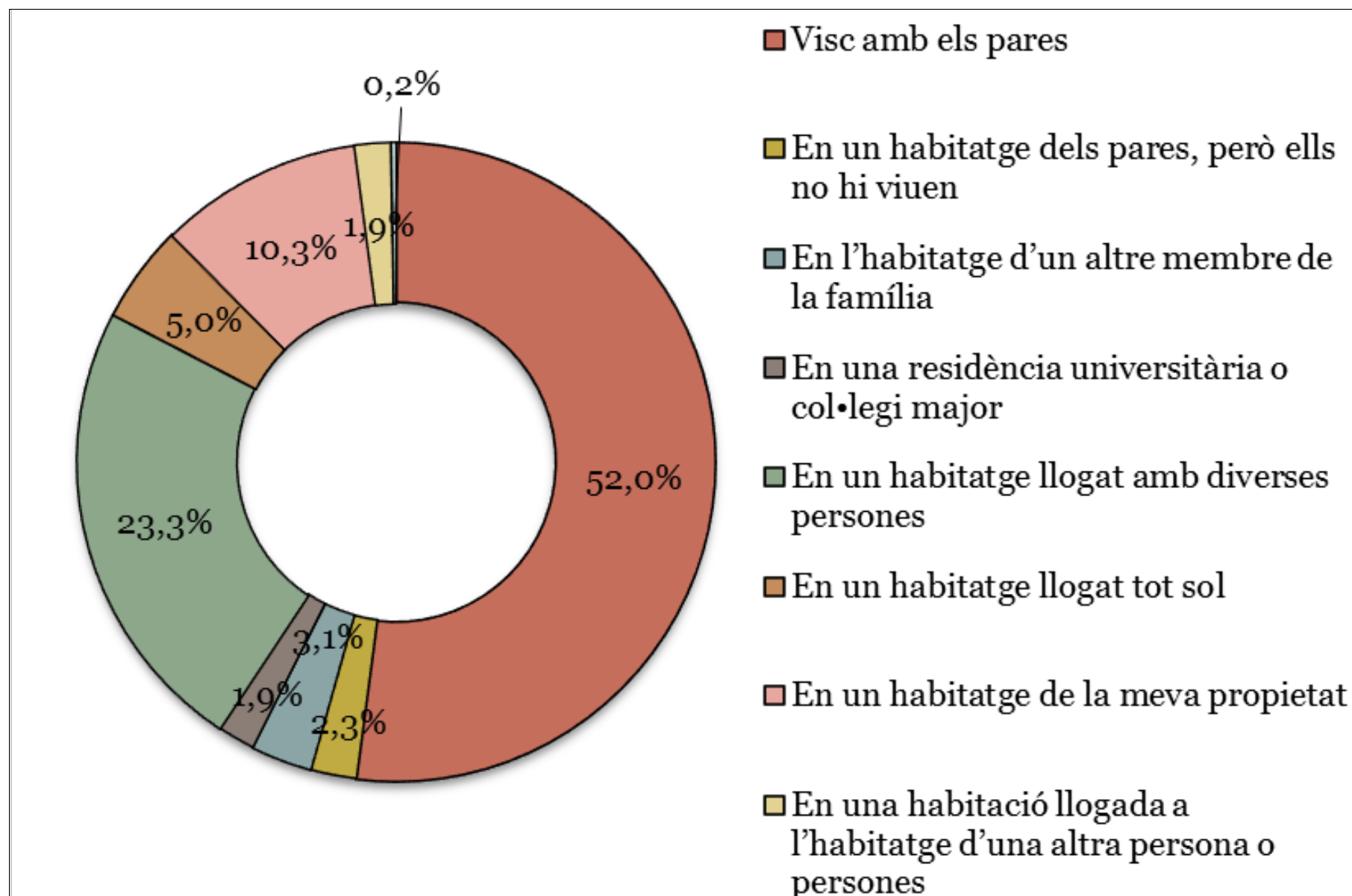
Font: Elaboració pròpia

Base: Total respostes recollides (n= 18915)

2. Poder estudiar a la universitat depèn principalment del suport familiar

El 52% dels i de les estudiants enquestats viuen a casa dels progenitors

Gràfic 7.1. On vius durant el curs acadèmic (els dies lectius)?

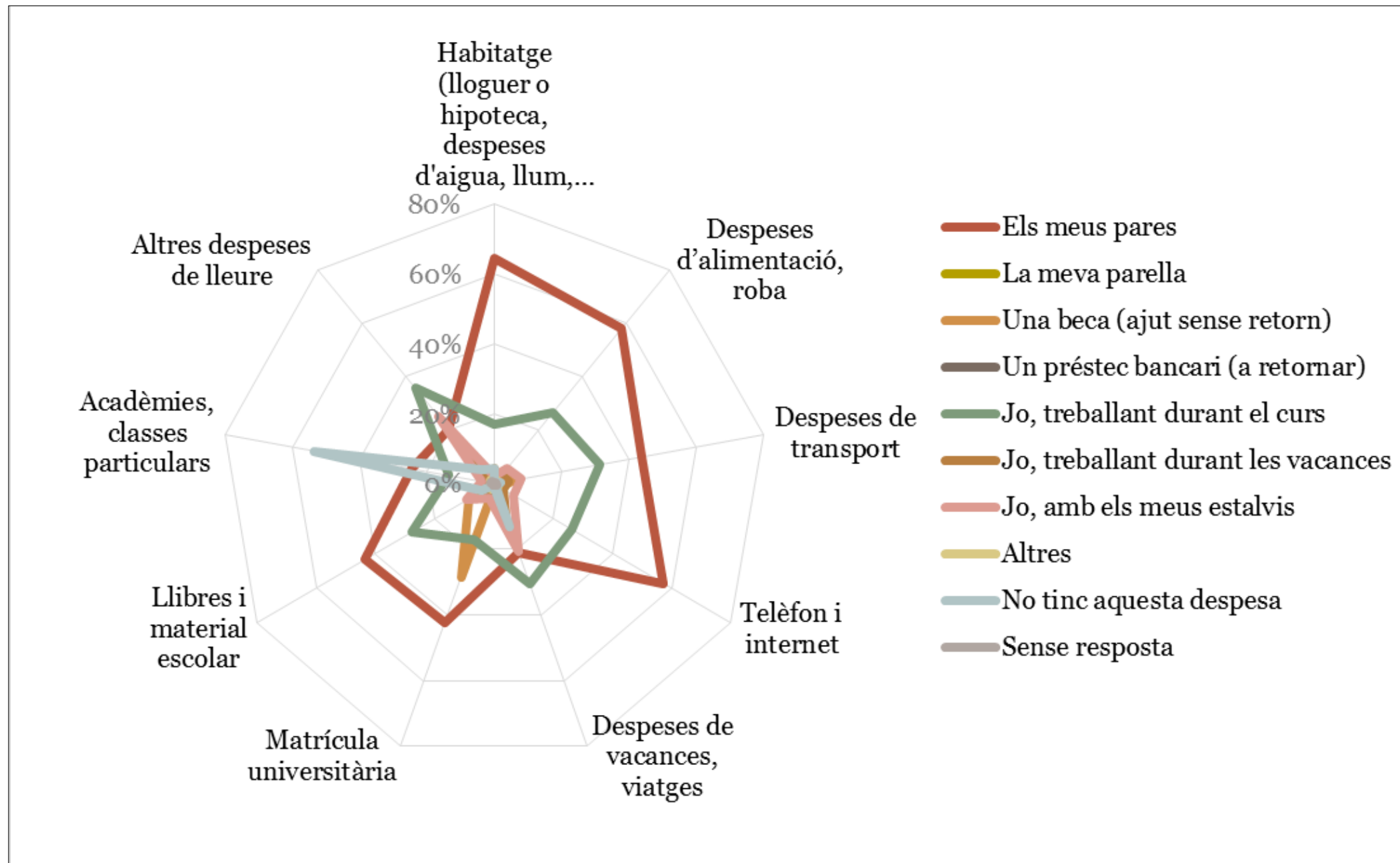
Els progenitors són els principals finançadors de les despeses dels estudis en un 52% dels casos...

Taula 7.3. En quina mesura contribueixen cada una de les fonts d'ingressos següents a pagar els teus estudis?

Els meus pares	51,8%
La meva parella	3,2%
Una beca (ajut sense retorn)	12,8%
Un préstec bancari (s'ha de tornar)	0,7%
Jo, treballant durant el curs	22,8%
Jo, treballant durant les vacances	5,7%
Altres	2,9%
TOTAL	100%

... i a més d'un 50% també els paguen l'habitatge, les despeses d'alimentació, roba, telèfon i internet

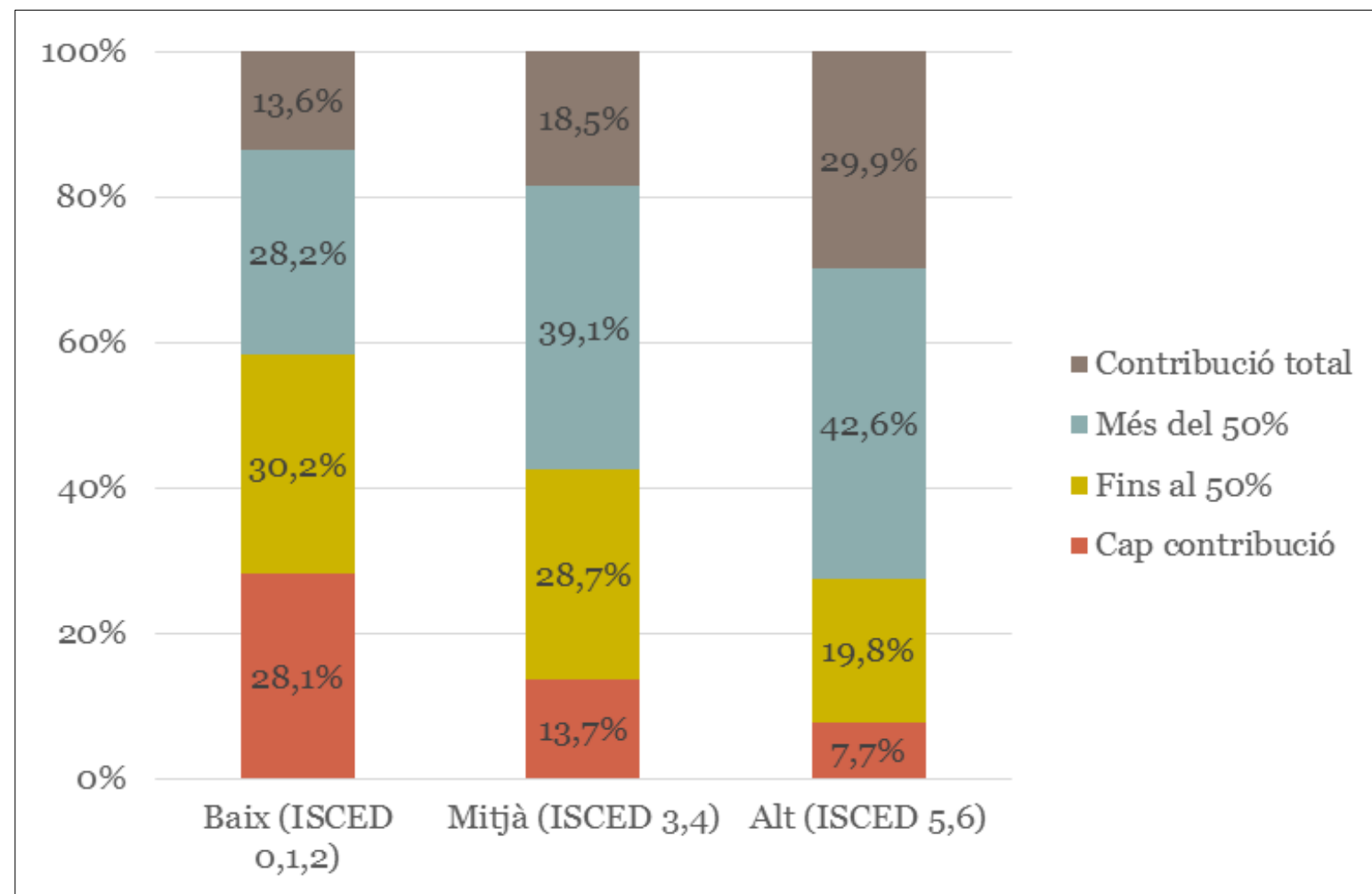
Gràfic 7.10. Qui finança principalment les teves despeses?

Els estudiants que més depenen de les seves famílies per fer front a les despeses són aquells amb mares d'alt nivell d'estudis

Les mares de baix nivell d'estudis assumeixen totes les despeses en un 14% dels casos, mentre que les d'alt nivell d'estudis ho fan en un 30%

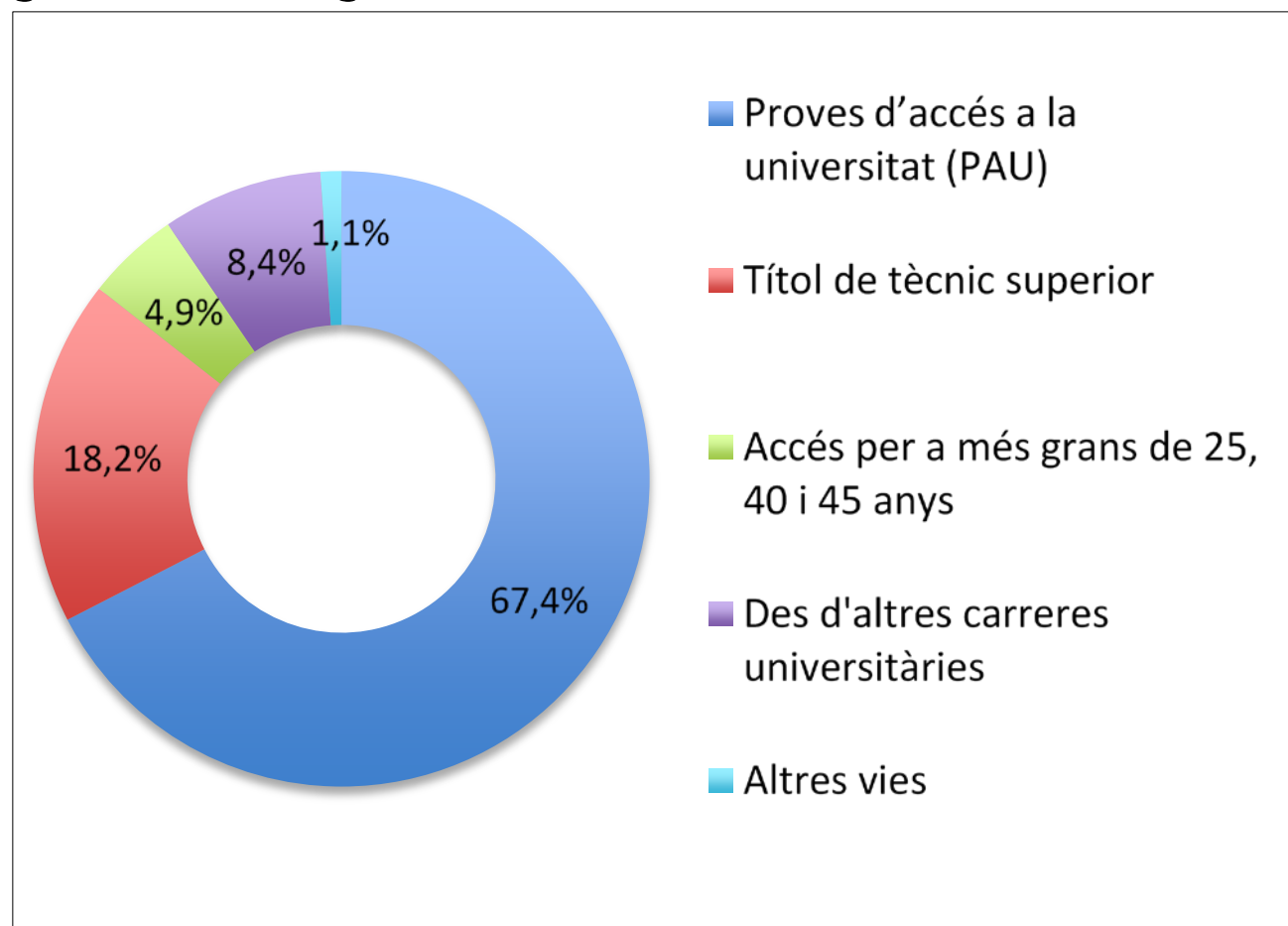
Gràfic 7.13. Grau de contribució dels progenitors -com a font de finançament- en funció del nivell d'estudis de la mare

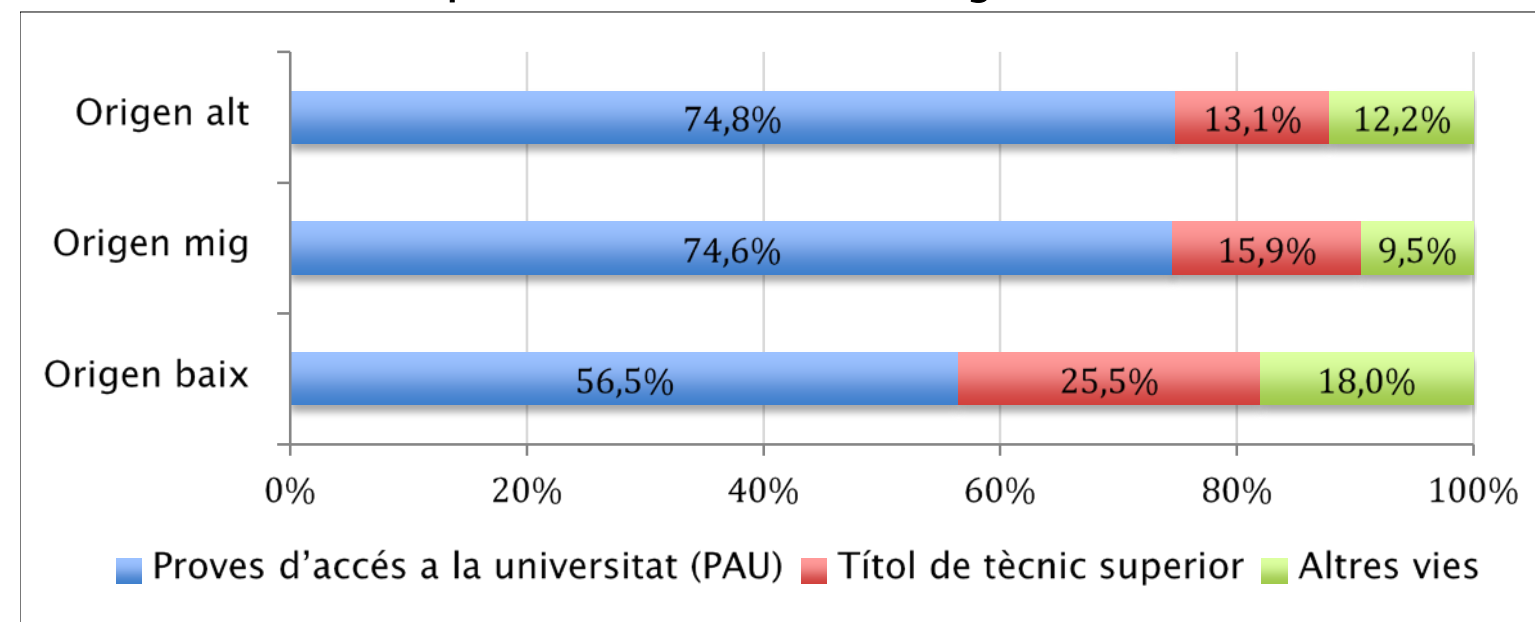
3. Qui són i com són els estudiants universitaris

Un 18% dels estudiants han arribat a la universitat via formació professional. Un de cada quatre estudiants d'origen socioeconòmic baix utilitza aquesta via, mentre que només la usa un de cada vuit dels d'origen social alt (13%)

Gràfic 2.1 Mitjançant quina via vas accedir a la universitat? Versió general, estudiants de grau. Percentatges.

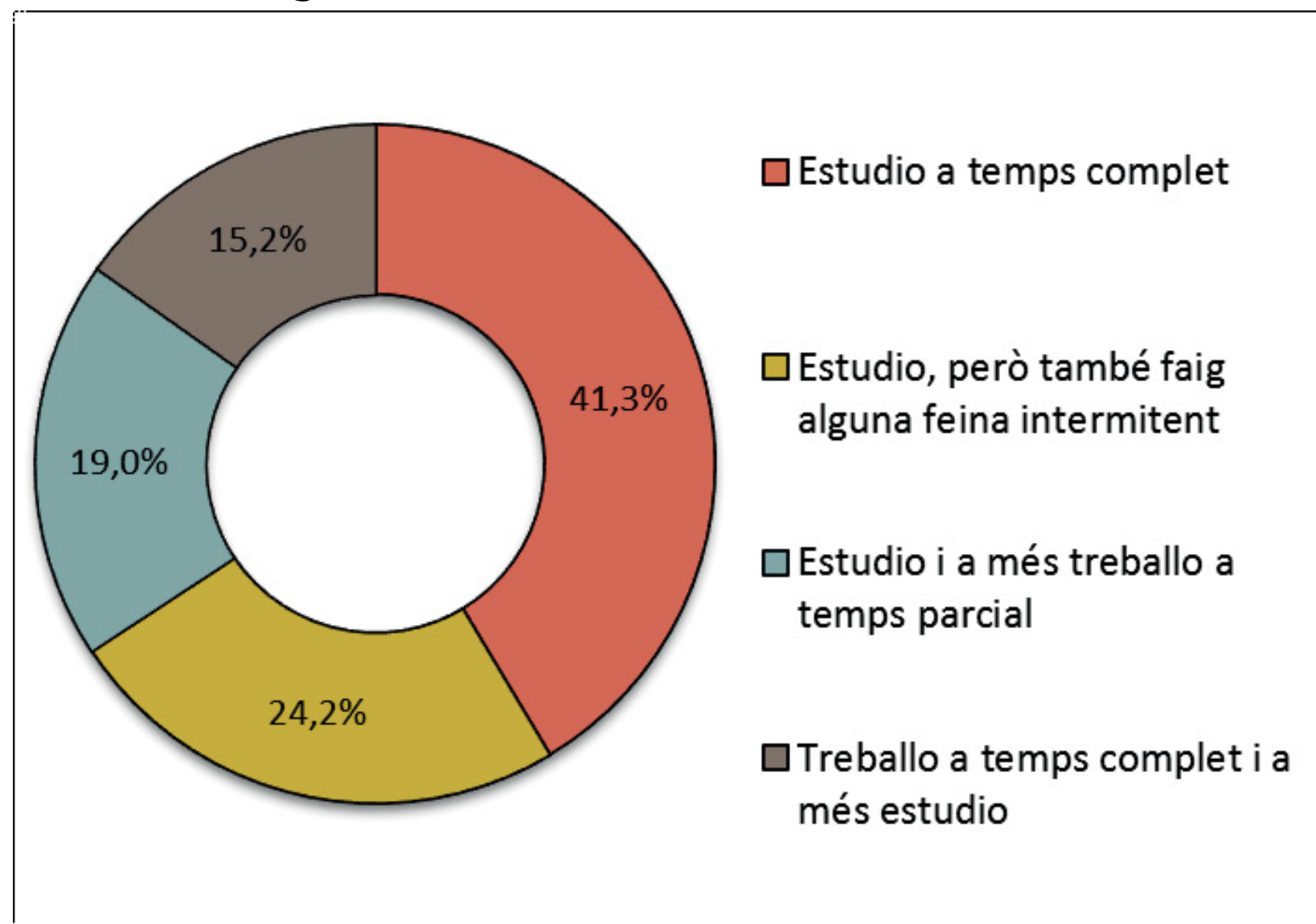

Gràfic 2.6 Via d'accés per classe social. Percentatges.

Només el 41% dels estudiants ho són a temps complet, el 59% restant ha de compaginar els estudis amb una feina

Gràfic 6.6. Règim de dedicació a l'estudi

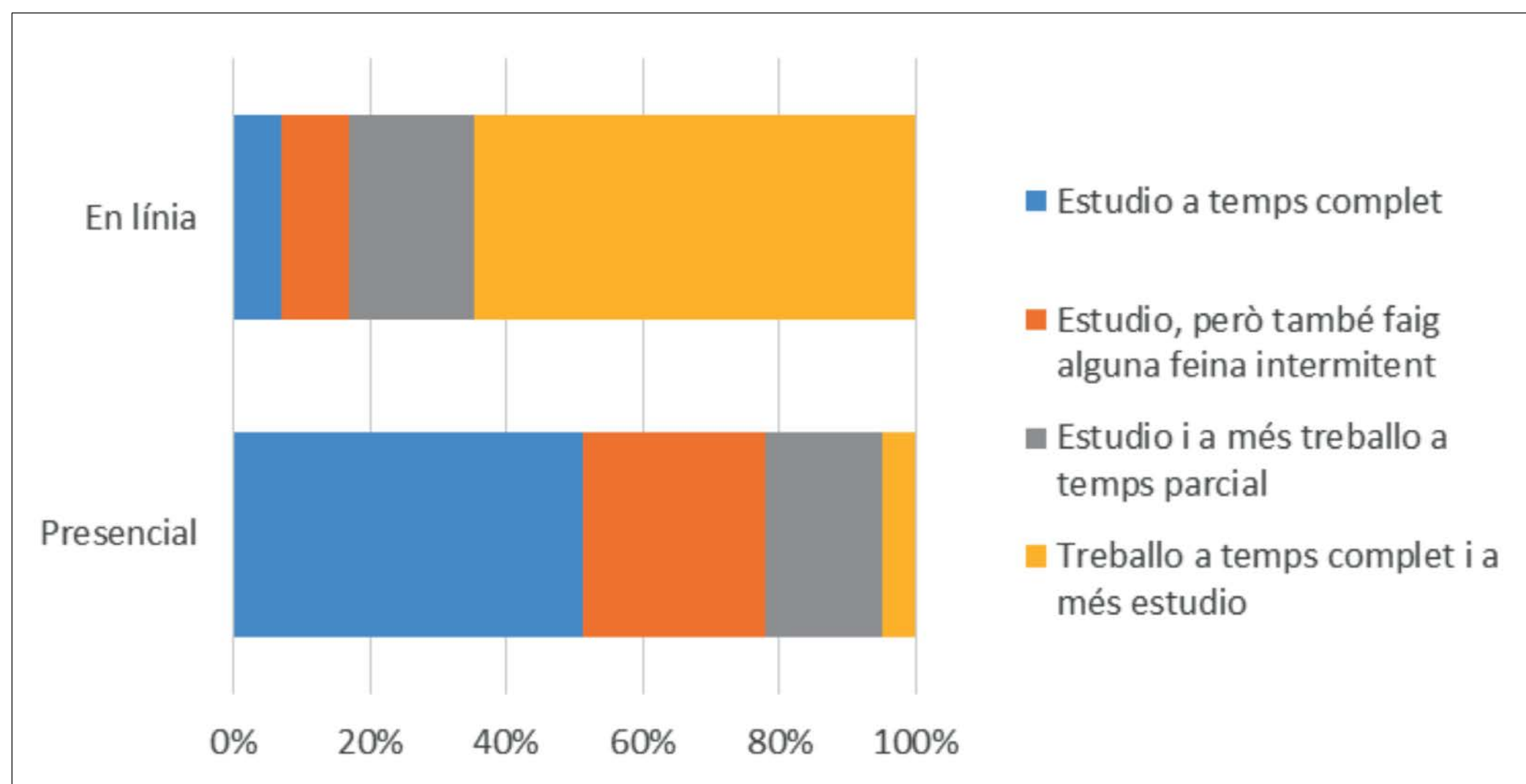

Taula 6.9. Règim d'estudis segons el nivell d'estudis de la mare

Modalitat dedicació estudis per nivell d'estudis de la mare	Baix (ISCED 0,1,2)	Mitjà (ISCED 3,4)	Alt (ISCED 5,6)	TOTAL
Estudio a temps complet	36,2%	43,0%	48,0%	41,3%
Estudio, però també faig alguna feina intermitent	21,7%	26,5%	26,3%	24,2%
Estudio i a més treballo a temps parcial	19,9%	19,3%	17,3%	19,0%
Treballo a temps complet i a més estudio	22,0%	11,0%	8,1%	15,2%
Sense resposta	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
TOTAL	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Els estudiants de modalitats en línia treballen a temps complet en un 65%

Gràfic 6.8. Règim de dedicació per modalitat d'estudi

Dedicar menys de 21 hores als estudis o dedicar-ne més de 40, no té conseqüències clares en les notes que s'aconsegueixen

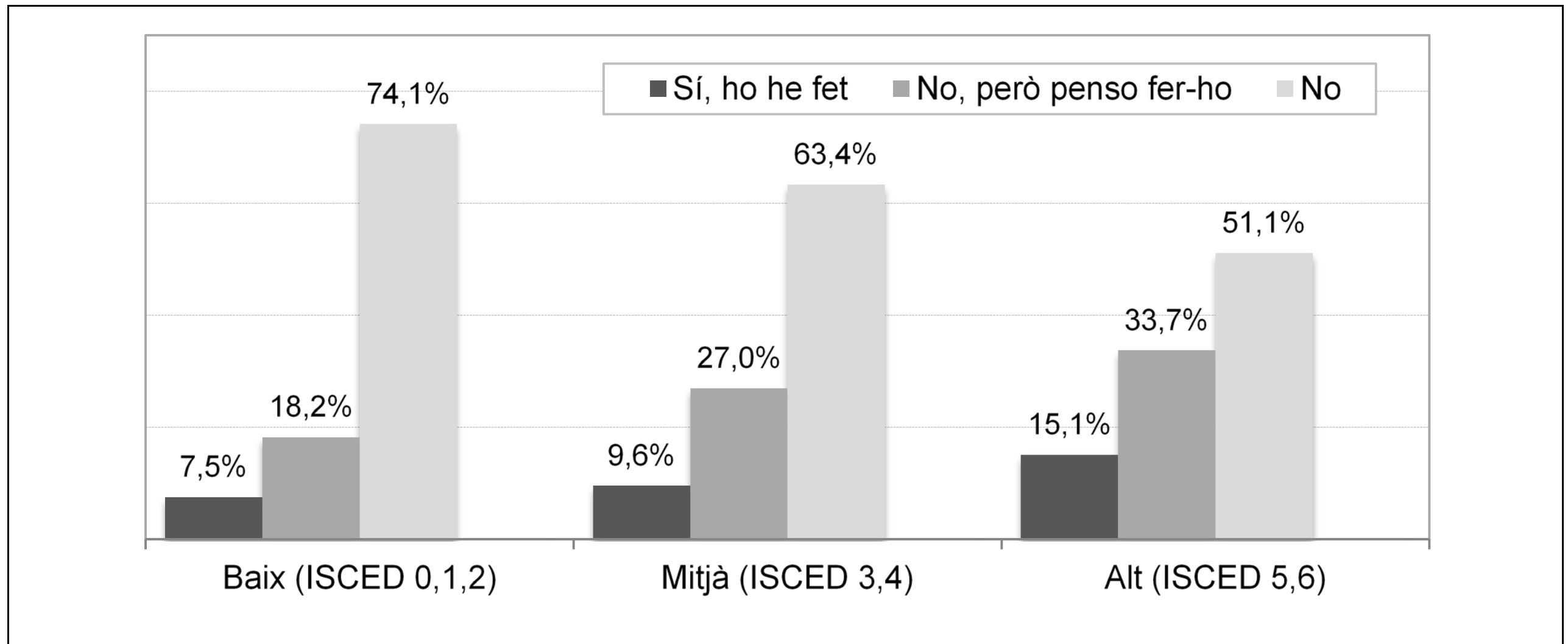
Taula 6.5 Intensitat de dedicació als estudis i resultats

Nota mitjana aproximada del teu expedient acadèmic	Intensitat baixa (menys de 21 hores)		Intensitat mitjana (de 21 a 40 hores)		Intensitat alta (més de 40 hores)		Sense resposta	
	N.	%	N.	%	N.	%	N.	%
1	5	0,1%	5	0,1%	2	0,0%	0	0,0%
2	5	0,1%	5	0,1%	2	0,0%	0	0,0%
3	5	0,1%	14	0,2%	6	0,1%	3	0,5%
4	15	0,3%	31	0,3%	26	0,4%	4	0,6%
5	170	3,4%	280	3,2%	157	2,6%	26	4,4%
6	1.388	28,1%	2.494	28,2%	1.585	25,8%	145	24,8%
7	1.949	39,5%	3.545	40,0%	2.314	37,7%	230	39,2%
8	1.107	22,4%	1.954	22,1%	1.525	24,8%	121	20,6%
9	252	5,1%	487	5,5%	460	7,5%	20	3,3%
10	10	0,2%	20	0,2%	40	0,7%	1	0,1%
Sense resposta	25	0,5%	21	0,2%	22	0,4%	39	6,6%
Total	4.932	100,0%	8.857	100,0%	6.138	100,0%	586	100,0%

Només un 10% han fet mobilitat internacional, tot i que un 25% pensa fer-ho

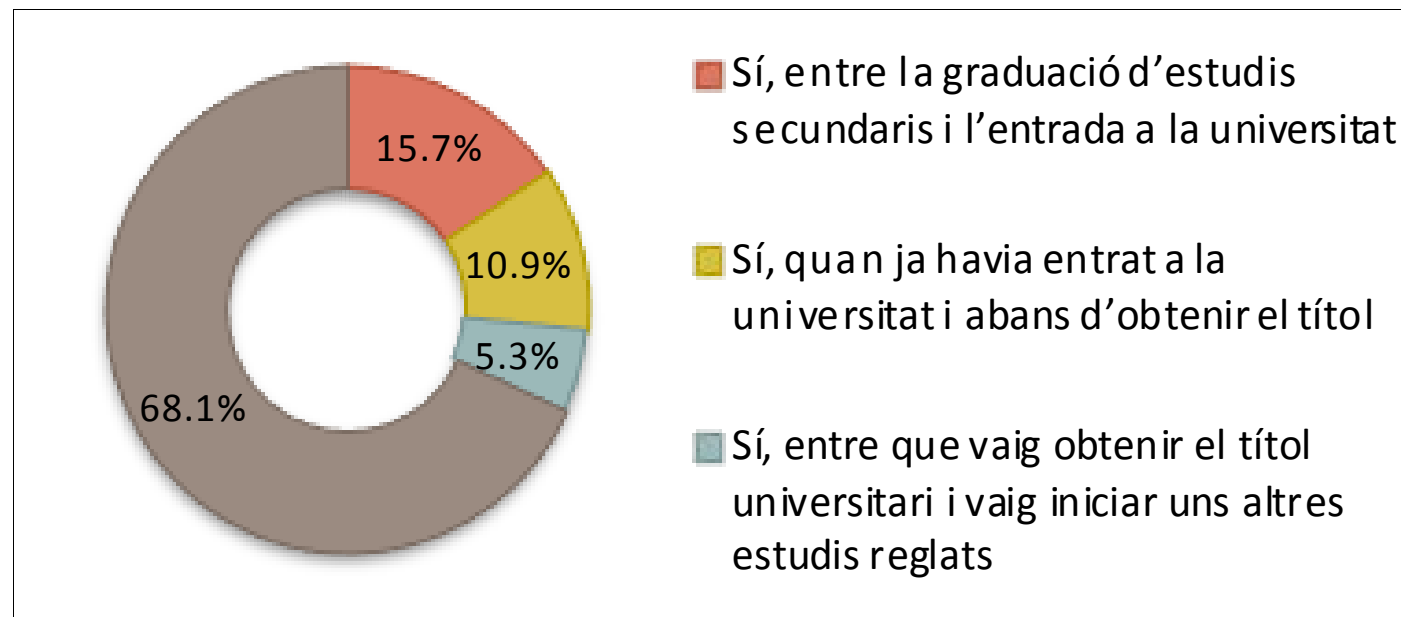
Gràfic 10.3. Realització d'alguna estada en una universitat estrangera segons el nivell d'estudis de la mare

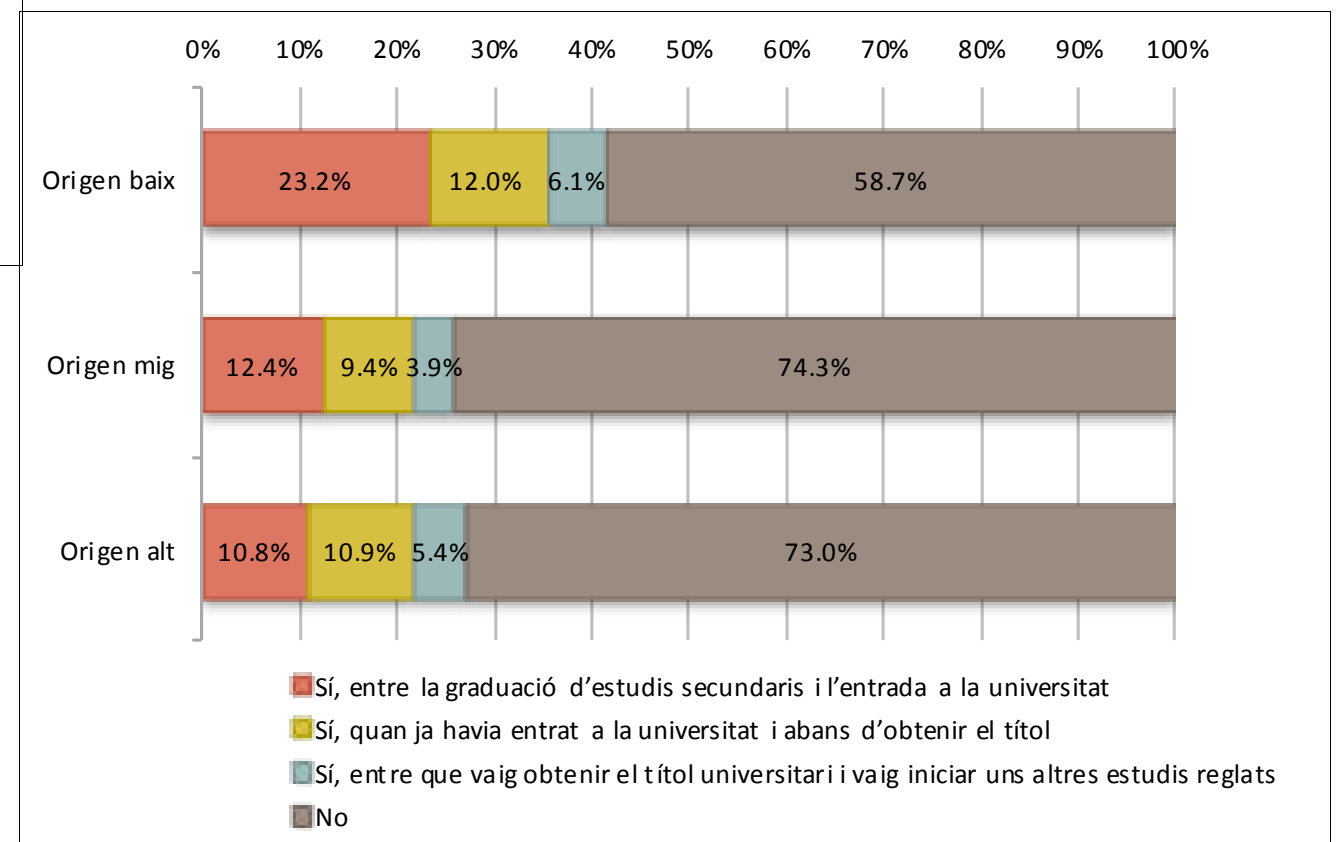
Unitat: percentatges. Base: total mostra.

Gairebé un 70% de l'estudiantat no ha deixat mai de ser estudiant i no han interromput mai les seves trajectòries educatives

Gràfic 3.5. Has hagut d'interrompre alguna vegada els teus estudis des que vas acabar l'educació secundària fins a l'actualitat?

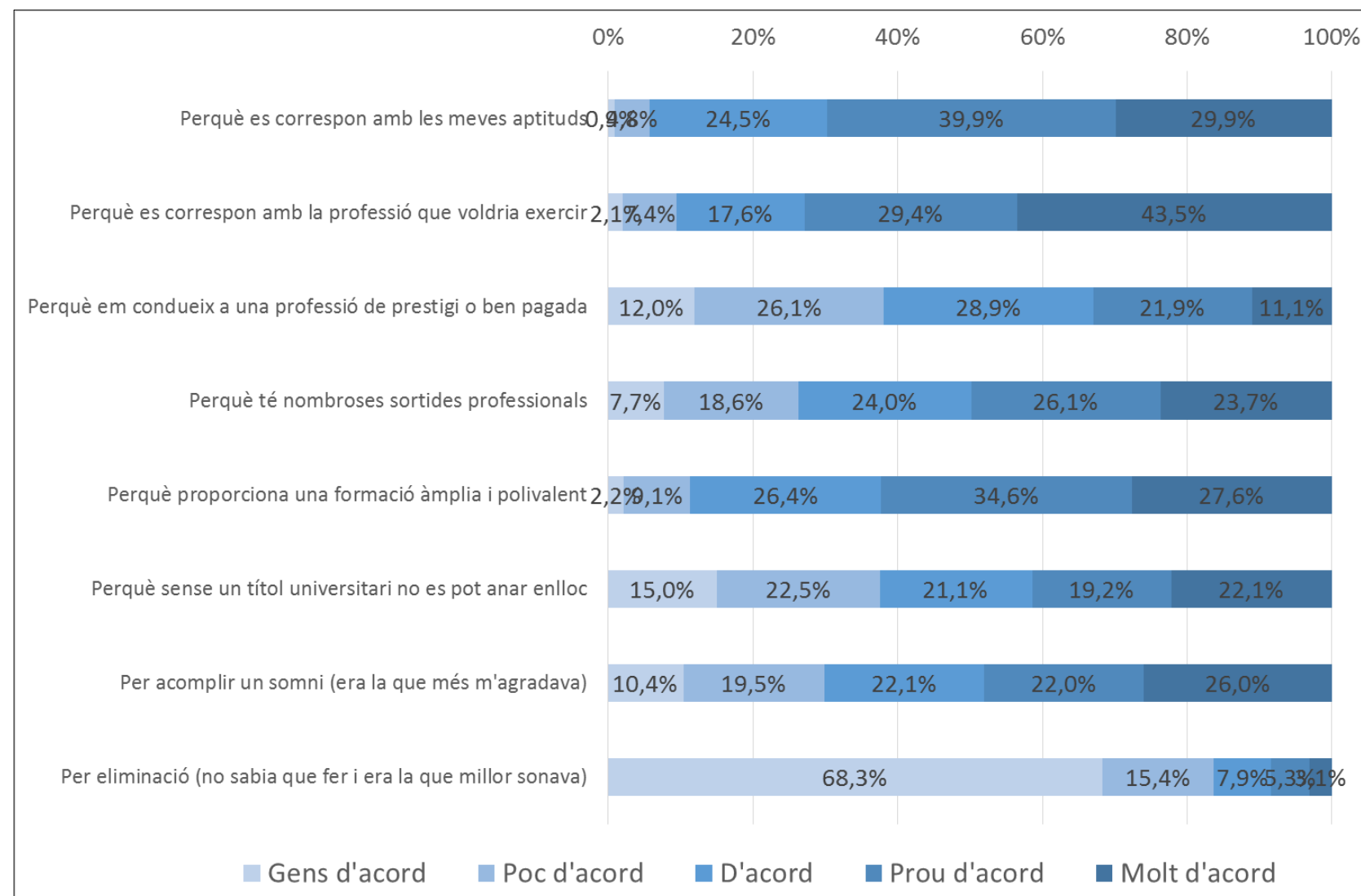
Gràfica 3.6. Interrupcions dels estudis des de la finalització de l'educació secundària segons origen social

4. Els estudiants ja no creuen que la universitat ajudi a ascendir socialment

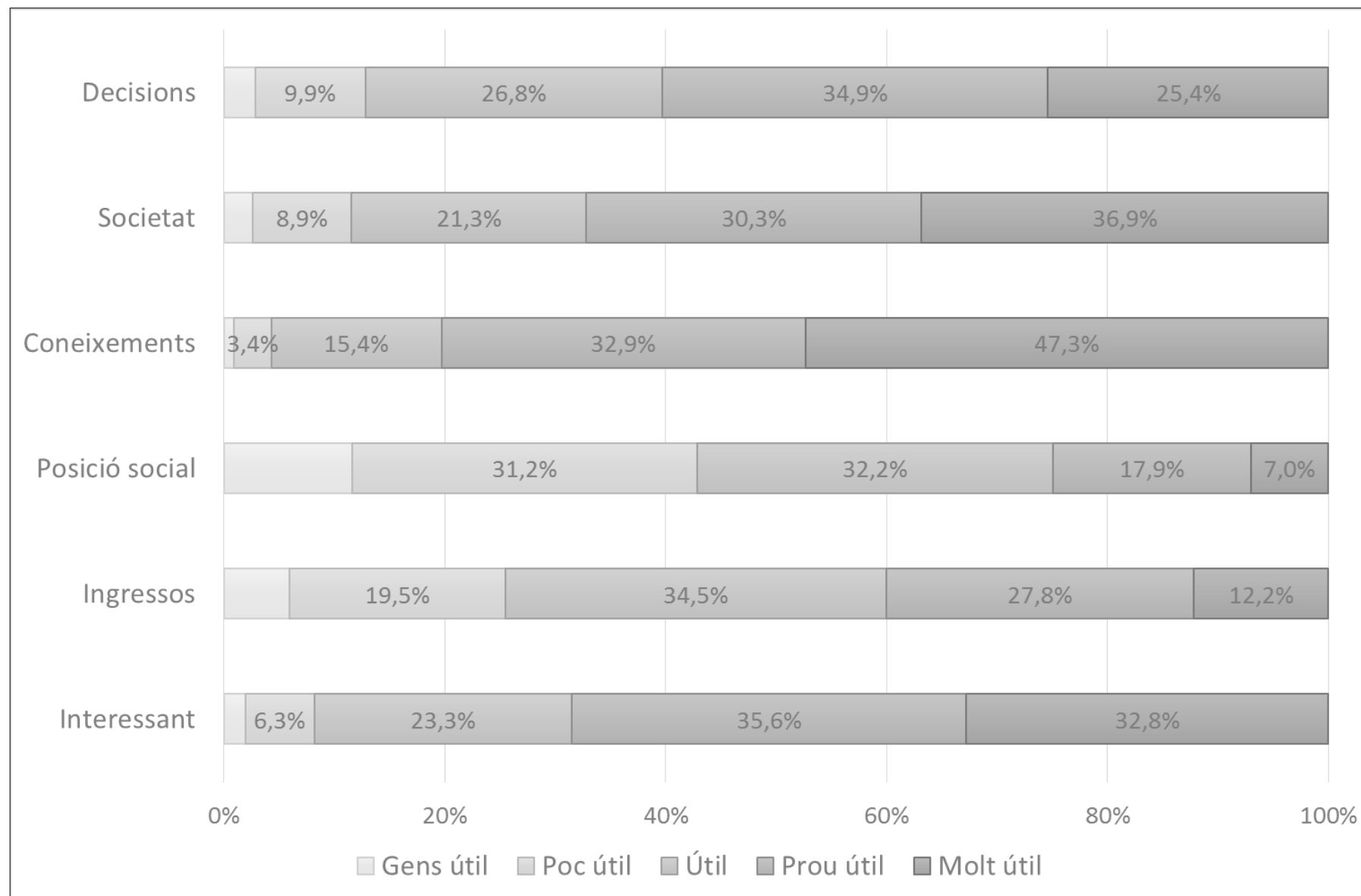
Els estudiants escullen la carrera que els agrada: el 73% ha triat els estudis perquè és la professió que volen exercir; només un 33% l'ha escollit perquè creu que l'ajudarà a aconseguir una professió de prestigi o ben pagada

Gràfic 4.3. Motius per escollir titulació

El 81% creu que en un futur li servirà per cultivar-se i enriquir els seus coneixements però només el 25% per aconseguir una posició social alta

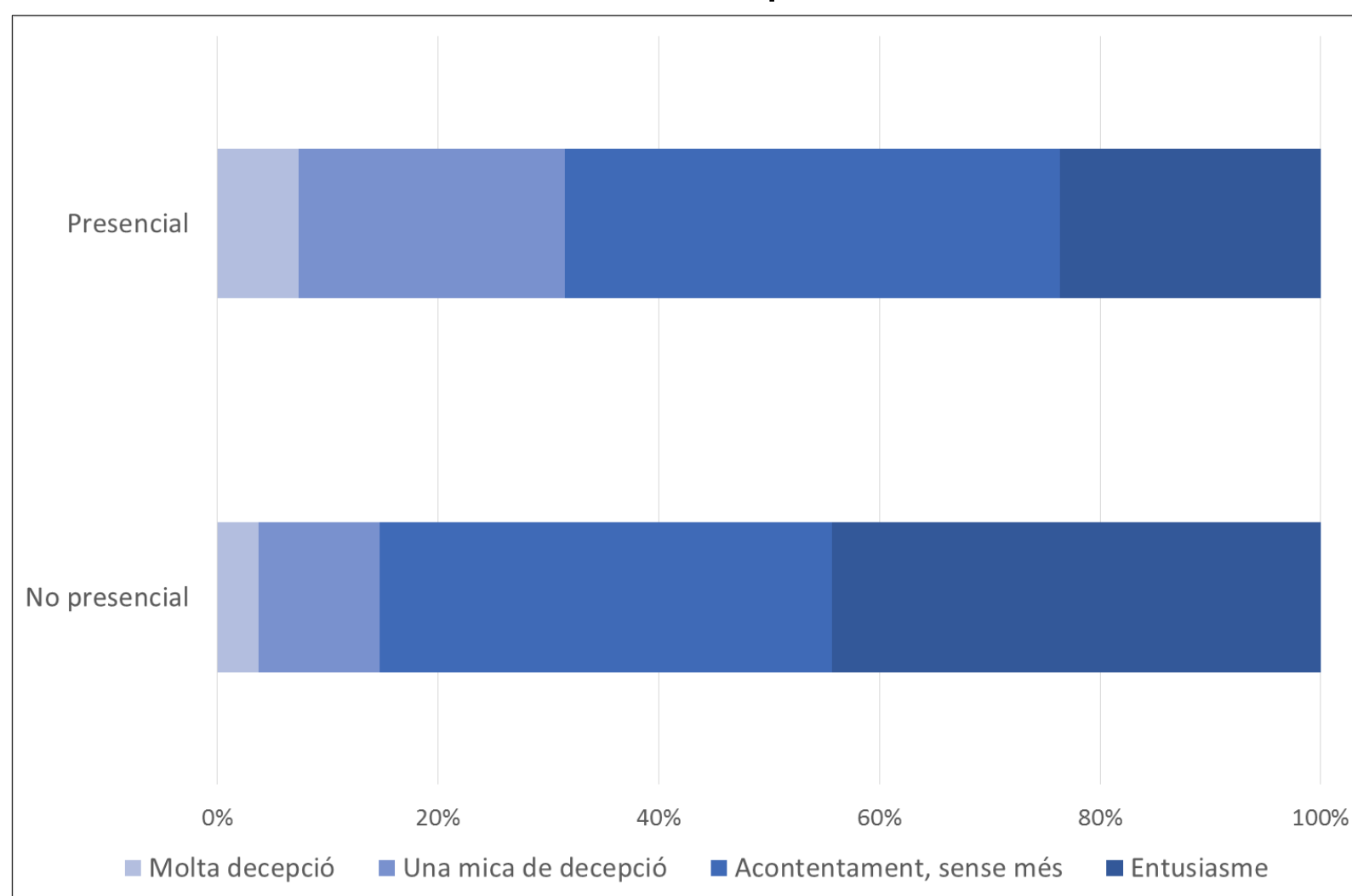
Gràfic 9.6. Valoració de la utilitat dels estudis

El grau de satisfacció amb la universitat és moderat: la resposta més comuna és un “acontentament sense més” en el 44% dels casos

Els més satisfets són els que estudien en la modalitat no presencial, ja que quasi bé la meitat expressen “entusiasme”

Gràfic 8.9. Sentiment en relació amb l'experiència universitària

5. On és la centralitat de l'estudiant?

Hi ha almenys dos fenòmens que indiquen que la centralitat de l'estudiant proclamada no s'està traduint en la pràctica:

- > els règims de dedicació
- > i els sistemes d'ensenyament- aprenentatge.

Implicacions per a la política universitària

Presentació

Ser estudiant universitari avui
Resultats de l'enquesta Via Universitària

Xarxa Vives
d'universitats

FUNDACIÓ
JAUME
BOFILL

1. Per tal de seguir el camí cap a una universitat inclusiva, caldria fomentar i incrementar les vies d'accés alternatives ja que aquestes incrementen la participació d'estudiants tradicionalment infrarepresentats a la universitat.
2. Apostar per un sistema d'informació i orientació per als estudiants previ a l'entrada a la universitat, per tal d'informar-los sobre el contingut i les sortides professionals de la carrera, quan encara estan a la secundària.
3. Es recomanen estratègies de millora de l'acompanyament de l'estudiant:
  - Apropar als estudiants els recursos, els serveis i les activitats que ofereix la universitat més enllà de les classes, especialment aquells que tenen a veure amb l'orientació i amb l'objectiu de reduir els abandonaments i, en tot cas, d'acompanyar els canvis en els estudis.
  - Fomentar la mobilitat internacional dels estudiants universitaris.

4. Flexibilitzar les opcions d'estudi mitjançant estratègies com ara horaris comprimits, possibilitats de vies lentes, repetició d'assignatures en diferents torns, ajuda a estudiants que no sempre poden ser a classe o estudis en modalitat no presencial.
5. Caldria un bon sistema d'ajuts i beques que compensessin les necessitats dels estudiants en situacions més desfavorables, degut als costos directes i indirectes que suposa la universitat.

Gràcies!

www.viauniversitaria.net

info@viauniversitaria.net

[#viauni](https://twitter.com/viauni)

 Presentació

Ser estudiant universitari avui
Resultats de l'enquesta Via Universitària

Xarxa Vives
d'universitats

FUNDACIÓ
JAUME
BOFILL
Jaume Bofill